

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας — Τμήμα Ιστορίας Αρχαιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
ΙΓ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
ΙΕ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
7^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας,

ΒΟΛΟΣ, 27/02 - 02/03 / 2003

1th ARCHAEOLOGICAL MEETING OF THESSALY AND CENTRAL GREECE

FROM PREHISTORY TO THE LATER PERIODS

**University of Thessaly, Papastratos building
02/03 / 2003**

VOLOS, 27/02 -

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

PROGRAMME

ΠΕΜΠΤΗ 27.2.2003

17-18 Εγγραφή Συνέδρων

18-19 Εναρκτήρια Συνεδρία: Χαιρετισμοί, προσφωνήσεις. Έναρξη

Προεδρία: Α. Μαζαράκης Αινιάν - Β. Αδρύμη-Σισμάνη

19-21.30 Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Α. Μουστάκα - Β. Αραβαντινός

Β. Αδρύμη-Σισμάνη, Το ανάκτορο της Ιωλκού και το τέλος του

B. Helly, Un nom antique pour Goritsa ?

Γ. Λώλος, Δημητριάς στη Θεσσαλία και την Πελοπόννησο: μια συγκριτική προσέγγιση

Κ. Παπακυριάκος - Μ. Α. Μαργαριτώφ - Κ. Μαργαρίτης - Π. Ντανοπούλου, Συντήρηση των τοιχογραφιών και κονιαμάτων του ροδιακού περιστυλίου του Ανακτόρου της Αρχαίας Δημητριάδος

Α. Ευσταθίου - Π. Τριανταφυλλοπούλου, Ρωμαϊκό κτιριακό συγκρότημα στην αρχαία Δημητριάδα. Πρώτη παρουσίαση

Κ. Βουζαξάκης, Προσδιορίζοντας το τοπίο στην περιοχή της Μεγάλης Βελανιδιάς (Μαγνησία)

Ζ. Μαλακασιώτη, Νέα στοιχεία για την Πρώιμη Εποχή του Σιδήρου στην περιοχή Αλμυρού (Μαγνησία) 1100 - 700 π.Χ. Η παρουσία της 'λου

Ε. Νικολάου, Το αρχαιολογικό έργο της τελευταίας πενταετίας στην ελληνιστική 'λο στα πλαίσια του έργου της διαπλάτυνσης του Οδικού 'ξονα ΠΑΘΕ

R. Reinders, Enceinte, gates and communication lines of New Halos, a reconstruction

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28.2.2003

8.30 -11 Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Γ. Χουρμουζιάδης - Α. Ευσταθίου

A. Benvenuti, L'architettura abitativa neolitica in Grecia

Ε. Γιαννούλη, Σκέψεις για τις «οικίες-ορύγματα» υπό το φως των δεδομένων της Θεσσαλίας

Ν. Κυπαρίσση-Αποστολικά, Κουτρούλου Μαγούλα στη βόρεια Φθιώτιδα (Νέο Μοναστήρι): η αποκάλυψη μιας νέας «αστικής» αρχιτεκτονικής, νεολιθικής εγκατάστασης

Ι. Βλασταρίδης, Γεωαρχαιολογική προσέγγιση παλαιοπεριβάλλοντος πρώην λίμνης Κάρλας

Γ. Τουφεξής, Η λίμνη Κάρλα (Βοιβής) και η ανασκαφή στον προϊστορικό οικισμό στη θέση Παλαιόσκαλα. Πρώτα συμπεράσματα και προοπτικές

Α. Χατζηαγγελάκης, Από τη Συκεώνα στο Πετρωτό

Α. Μουνδρέα Αγραφιιώτη, Τεχνολογικές ασυνέχειες στη θεσσαλική Νεολιθική

Κ. Γαλλής, Αρχαιομετρικές αναλύσεις νεολιθικής κεραμικής από τη Θεσσαλία: Η μετάβαση από τη Μέση στη Νεότερη Νεολιθική

Γ. Φακορέλλης, Η Συμβολή του 'νθρακα-14 στη μελέτη της Προϊστορικής Εποχής

στη Θεσσαλία
ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11-11.30.ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11.30 -14.30. Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Α. Δεριζιώτης - Α. Καραπασχαλίδου

A. & Λ. Παπαδοπούλου, Το πρόβλημα των τοπικών ιδιορρυθμιών και επείσακτων στοιχείων στη Στερεά Ελλάδα και Θεσσαλία κατά την Ύστερη εποχή του Χαλκού
L. Darmezine - J.-C. Decourt - B. Helly - G. Lucas, Les cites antiques de Thessalie: A partir du projet de bases de donnees du Copenhagen Polis Centre, une refonte de F. Stahlin, Das hellenische Thessalien

Μπ. Ιντζεσίλογλου, Η Ιτωνία Αθηνά και το Θεσσαλικό Ομοσπονδιακό ιερό της στη Φίλια Καρδίτσας

S. Schmidt, Εισαγόμενα χάλκινα αντικείμενα από το Ιερό της Αθηνάς Ιτωνίας στη Φίλια, Ν. Καρδίτσας

A. Δουλγέρη-Ιντζεσίλογλου, Το Ασκληπιείο της Πεπαρήθου

M. E. Gorrini, Healing cults in Thessaly I: Healing Heroes, Predecessors of Asclepius and other peculiar figures

M. Melfi, Healing cults in Thessaly II: Asklepios

M. Σταματοπούλου, Τα ορφικο-βακχικά ελάσματα της Θεσσαλίας

A. Τζιαφάλιας, Το κοινό των Τριπολιτών

M. Βαϊοπούλου, Νεκροταφείο της ρωμαϊκής εποχής στο Καλαμάκι του Ν. Λαρίσης

Γ.Α. Πίκουλας, Το οδικό δίκτυο της Θεσσαλίας. Δεδομένα και προοπτικές.

Σχεδιάγραμμα έρευνας

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

17 -18.30 Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Π. Βοκοτόπουλος - Μ. Βασιλάκη

I. Βαραλής, Η ναοδομία της Θεσσαλίας κατά την Παλαιοχριστιανική περίοδο

Asnu Bilban Yalcin, Some recent reconsiderations on the early Byzantine sculpture of Thebes of Phthiotis and Constantinople

O. Καραγιώργου, Ο ἄγιος Αχίλλειος Λαρίσης και η σημασία της αγιογραφικής του παράδοσης για την ιστορία της θεσσαλικής πρωτεύουσας κατά την Παλαιοχριστιανική περίοδο

A. Ντίνα, Ευρήματα ανασκαφών στην περιοχή της Κάρλας

Λ. Δεριζιώτης - Σ. Κουγιουμτζόγλου, Χριστιανική Περραιβία. Τοπογραφικές και ανασκαφικές έρευνες

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

18.30 -19 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

19 -21.30 Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Ν. Νικονάνος - Π. Γουναρίδης

Σ. Σδρόλια, Η πορεία του Αλεξίου Κομνηνού στη Θεσσαλία το 1083. Τα αρχαιολογικά ευρήματα στον Κίσσαβο και το Μαυροβούνι

Λ. Δεριζιώτης, Πρώιμες παρατηρήσεις για τον αγιογράφο Τζώρτζη στη Θεσσαλία

του 16ου αιώνα

Κ. Βαφειάδης, Ένα Υστεροβυζαντινό επιτραχήλιο από τη Μονή του Μ. Μετεώρου. Ζητήματα χρονολόγησης

Ι. Βλαχοστέργιος, Το χρονικό των οδών προσπελάσεως στην Ι. Μονή Βαρλαάμ Μετεώρων

Γ. Πανταζής - Ε. Λάμπρου - Α. Δεριζιώτης, Προσδιορισμός του προσανατολισμού των ναών της μοναστικής πολιτείας των Μετεώρων με αστρογεωδαιτική μεθοδολογία

Σ. Μαμαλούκος, Η νοτιοδυτική πτέρυγα της Μονής Δουσίκου

Κ. Μαντζανά, Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Μυροφύλλου. Η διάσωση ενός από τα πιο αξιόλογα μνημεία του Θεσσαλικού χώρου

Ι. Τσιούρης, Τοιχογραφημένα μνημεία του 18ου αιώνα στην περιοχή των Αγράφων

Σ. Σδρόλια - Ε. Τσιμπίδα, Το Εκκλησιαστικό Μουσείο της Ρεντίνας. Στοιχεία για τους ναούς του οικισμού (16ος-19ος αι.)

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 1.3.2003

8.30 -11 Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Κ. Γαλλής - Α. Μουνδρέα Αγραφιώτη

Α. Σάμπων - Φρ. Μεγαλούδη, Σπήλαιο Σαρακηνού Βοιωτίας: Στοιχεία για το περιβάλλον και την αγροτική οικονομία

Ε. Farinetti - Κ. Σμπόνιας - Κ. Σαρρή, Η ανάγνωση του προϊστορικού τοπίου στη χώρα μιας ελληνορωμαϊκής πόλης. Η περίπτωση της αρχαίας Τανάγρας Βοιωτίας

Α. Παπαθανασίου, Βιοαρχαιολογική ανάλυση του ανθρώπινου οστεολογικού υλικού από τον Προσκυνά Λοκρίδος

Ε. Ζάχου, Μαρτυρία από τον Προσκυνά Λοκρίδος για κοινωνική και πολιτική διαφοροποίηση στην πρώιμη εποχή του Χαλκού

Ι. Μάνος, Η καταγραφή των λίθινων πελεκημένων αντικειμένων της προϊστορικής θέσης Ράχη Προσκυνά Λοκρίδος σε ψηφιακή βάση δεδομένων. Μεθοδολογία και ορολογία

Σ. Δημάκη, Η Αρχαιότερη Νεολιθική περίοδος στη Λοκρίδα.

Ε. Φρούσσου, Κατάλοιπα ανθρώπινης παρουσίας της Αρχαιότερης Νεολιθικής στην περιοχή Ρεγγινίου Φθιώτιδας

Δ. Σκορδά, Κίρρα. Η ανασκαφική έρευνα στον προϊστορικό οικισμό κατά το 2000

Σ. Ραπτόπουλος, Ανασκαφή Πρωτοελλαδικού Οικισμού Αντίκυρας

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11-11.30.ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

11.30 -14.30. Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Π. Θέμελης - Ν. Κυπαρίσση Αποστολικά

Α. Φιλίππα-Touchais, Επανεξέταση των οικιστικών φάσεων της ΜΕ Εύτρησης. Νέα στοιχεία για τη χρονολόγηση και την οργάνωση του οικισμού

Ε. Παπαδοπούλου, Επαφές και σχέσεις των περιοχών της Στερεάς Ελλάδας με Αίγυπτο και τις χώρες της Εγγύς Ανατολής κατά την Εποχή του Χαλκού

Ο. Κυριαζή, Η Υστεροελλαδική Ι στη Λοκρίδα. Μετάβαση ή απουσία;

Α. Σταμούδη, Η προϊστορική κατοίκηση στο Κάστρο Λαμίας

G. Delley, Nouvelles donnees sur la prehistoire de la region d'Eretrie, Eubee

I. Γαλανάκη, Pottery evidence for contact between Euboea, Boeotia and the Aegean World during the Shaft Grave Period

A. Μαζαράκης Αινιάν, Ερέτρια: Αρχιτεκτονική, πολεοδομία και κοινωνική οργάνωση κατά τους Γεωμετρικούς χρόνους

B. Blandin, Reflexions sur les modes d'ensevelissement a Eretrie a l'epoque geometrique

J.-S. Gros, Quelques remarques sur la ceramique grossiere eubeeenne au debut de l'age du fer

Ξ. Χαραλαμπίδου, Η τοπογραφία της Ερέτριας κατά την Αρχαϊκή περίοδο

A. Ψάλτη, Νέα αρχαιολογικά δεδομένα για την Πλατεία Αγοράς της Ερέτριας. Η ανασκαφή του οικοπέδου Αν. Αλεξανδρή

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

17 -18.30 Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: P. Κολώνια - Σ. Περεντίδης

S. Fachard, La forteresse de Kastri et la surveillance de la passe du Kotylaion (Eubee)

M. Χιδίρογλου, Κοροπλαστική από την Κάρυστο Ευβοίας. Στοιχεία για την κοινωνική και θρησκευτική ζωή μέσα από τη μελέτη ταφικών συνόλων πήλινων ειδωλίων

A. Χατζηδημητρίου, Χάλκινο ενεπίγραφο σταθμίο από τους Ζάρακες Καρυστίας

A. Σ. Ριτσώνης, Επιτύμβιο ανάγλυφο οικογένειας Ακαϊδών από τη Βόρειο Εύβοια

A. Καραπασχάλιδου, Τάφος από την περιοχή Ανθηδόνας-Βοιωτίας

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

18.30 -19 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

19 -21.30 Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: A. Μαζαράκης Αινιάν - Φ. Δακορώνια

B. Αραβαντινός, Από τη «σιωπηλή γη» της αρχαίας Θήβας. Τα πρόσφατα ανασκαφικά δεδομένα

E. Κουντούρη, Χαιρώνεια: παλαιές ανασκαφές και σημερινά δεδομένα

D. Marchiandi, Rites of initiation on the late - archaic lekythoi of Rithsona and Akraiphnia?

K. Καλλιγά, Κεραμική Ελληνιστικών Χρόνων από τη Θήβα: πρόσφατα ευρήματα από τις οικίες της κάτω πόλης

Ιφ. Λεβέντη, Ένα άγαλμα Μούσας από τις Θεσπιές στο Μουσείο της Θήβας

X. Αγουρίδης - Γ. Ζυγούρη Γιάννα - B. Ροντήρη, Το σπήλαιο στη θέση Κρούνια Αχιλλείου

A. Τσαρούχα, Τα νεκροταφεία της αρχαίας ΄μφισσας

Δ. Καραγκούνης - Σ. Κατακούτα, Απόψεις και προτάσεις ήπιας μορφής επεμβάσεων σε ταφικά μνημεία. Από την επιλογή στην υλοποίηση

C. Huguenot, Caracteristiques architecturales des tombes de type macedonien en Grece centrale

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κυριακή 2.3.2003

9 -11.30 Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Α. Τζιαφάλιας - Β. Αδρύμη Σισμάνη

Ε. Παρτίδα, Δελφοί και Ανατολή: ιχνηλατώντας τις σχέσεις των λαών μέσα από τα αναθήματα στο Μαντείο

Ρ. Κολώνια - Φ. Ντάσιος, Μουσείο Δελφών. Οι εκθέσεις του περασμένου αιώνα

Ρ. Κολώνια - Ε. Παρτίδα, Μουσείο Δελφών. Ο σχεδιασμός της νέας έκθεσης, οι στόχοι και οι περιορισμοί

Π. Πετρίδης, Η πόλη των Δελφών στην Ύστερη Αρχαιότητα υπό το φως των νέων ανασκαφικών δεδομένων

Γ. Ζάχος - Σ. Δημάκη, Ιερό Αθηνάς Κραναίας (Ελάτεια-Φωκίδα): 100 χρόνια μετά

Φ. Δακορώνια, 1998-1999: τέλος εποχής

Μ.-Φ. Παπακωνσταντίνου - Α. Παπασταθοπούλου, Ελληνιστικοί λαξευτοί τάφοι Λαμίας. Πρώτη παρουσίαση

Π. Μπούγια, Ναρθάκιον υπό τωι Φθιωτικώι τέλει τωι υπό Αχιλλεί (Στράβ.

9.5.10/433). Αρχαιολογικές μαρτυρίες από τον οικισμό και τη νεκρόπολη παρά το Λιμογάρδι Φθιώτιδος

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

11.30 - 12:00 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

12-14.30. Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρία: Ε. Τσοφοπούλου - Γ. Α. Πίκουλας

Χ. Κοιλάκου, Η Βοιωτία κατά την Παλαιοχριστιανική περίοδο. Μια πρώτη προσέγγιση

Μ. Βλαχάκη - Β. Συθιακάκη-Κριτσιμάλλη, Κτηριακά λείψανα στα ΝΔ της βασιλικής των Δαφνουσίων Λοκρών: πρώτη παρουσίαση των αποτελεσμάτων της ανασκαφικής έρευνας

Β. Συθιακάκη - Κριτσιμάλλη, Κιονόκρανα από τη βασιλική των Δαφνουσίων Λοκρίδας: επανεξέταση της άποψης για την ελλαδική καταγωγή του ιωνικού κιονοκράνου με επίθημα

Ε. Βολτυράκη, Παρατηρήσεις στις ταφικές συνήθειες μικρών κοιμητηριακών συνόλων της Βοιωτίας κατά τη Βυζαντινή περίοδο

Σ. Μαμαλούκος - Χ. Κοιλάκου, Ο δίκλιτος βυζαντινός ναός του Αγίου Γεωργίου στον ΄γιο Δημήτριο Βοιωτίας

Δ. Πέτρου - Π. Ανδρούδης, Οι βυζαντινοί ναοί των Αγίου Νικολάου και Εισοδίων της Θεοτόκου στην ΄ταλη Ευβοίας

Α. Γιαλούρη - Π. Κουνούκλας, Το μετόχι της Μονής Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Καμένων Βούρλων στη νήσο Στρογγυλή, στο βόρειο Ευβοϊκό κόλπο

J.-C. Decourt, Histoire, geographie et legende dans les "Veillees de Thessalie" de Marguerite de Lussan (1731-1741)

Ε. Μπασλή, Προβληματισμοί για την περιβαλλοντική και αρχιτεκτονική προστασία της Κοιλάδας των Τεμπών

ΣΥΖΗΤΗΣΗ